



ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผัดขันธ์ชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรณีศึกษา  
สำนวนฟ้องคดีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของบริษัทสยาม แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด  
(คดีที่ฟ้องระหว่างเดือนมกราคม - ตุลาคม พ.ศ.2562)

The factors that resulted in the late disbursement of the escaped child's  
escape fund, the fund to study the case, the fund for funds, Siam and  
advisor company limited. (The case between January - October 1019)

วรา บุญพันธ์<sup>1\*</sup>, ศิริรัตน์ นวลเลื่อน<sup>2</sup>, นัฐนันท์ แสนโยชน์<sup>2</sup> และปูชิตา ชูเชิดปานรังสี<sup>1</sup>

Wara Bunphan<sup>1\*</sup>, Sirirat Nuanlavm<sup>2</sup>, Nuthanan Saenyot<sup>2</sup>  
and Phuhita Chuchindpanrangsi<sup>1</sup>

<sup>1</sup> อาจารย์สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

<sup>1</sup> Lecturer of Department the Law, Faculty of Law, Hatyai University.

<sup>2</sup> นักศึกษานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

<sup>2</sup> Student of Department the Law, Faculty of Law, Hatyai University.

\*Corresponding author, E-mail: wara\_bu@hu.ac.th

## บทคัดย่อ

การกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผ่านมา มีปัญหาเรื่องการผัดขันธ์ชำระหนี้ของ  
ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยทำการศึกษากฎหมาย ระเบียบและหลักการ  
ชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการผัดขันธ์ชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนเงินให้  
กู้ยืมเพื่อการศึกษาประกอบความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนิน  
คดีของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative  
Research) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก นอกจากนี้ใช้เทคนิค  
การวิจัยแบบสำรวจ (survey research) ในการสำรวจความคิดเห็นของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืม  
เพื่อการศึกษาประกอบการวิจัยด้วย ซึ่งปัญหาและมูลเหตุที่ทำให้ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา  
ผัดขันธ์ไม่ชำระหนี้คือนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามกำหนด โดยทำการศึกษาจากสำนวนคดีกองทุน  
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของบริษัท สยามลีสกัล แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด ซึ่งดำเนินการฟ้องคดีระหว่าง  
เดือนมกราคม - ตุลาคม พ.ศ.2562 พบว่า ปัจจัยที่ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผัดขันธ์ชำระหนี้  
คือ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ยังไม่มีอาชีพหรือไม่มีงานทำ และไม่ทราบข้อมูลการติดต่อชำระ  
หนี้ ส่วนกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์การชำระหนี้ และระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกหนี้  
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษานั้นไม่มีผลต่อการผัดขันธ์ชำระหนี้แต่อย่างใด ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา



ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผิดนัดชำระหนี้ ควรแก้ไขวิธีการชำระเงินคืนของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงปฏิบัติตามแนวทางการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของต่างประเทศ ได้แก่ (1) ผู้ได้รับเงินกู้จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สามารถเลือกการชำระหนี้เงินกู้ที่สอดคล้องกับสถานะทางการเงิน และสามารถเปลี่ยนแผนการชำระหนี้เงินกู้ได้เมื่อสถานะทางการเงินเปลี่ยนไป (2) การชำระเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักศึกษาสามารถเริ่มชำระเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาคืนหลังจบการศึกษา ถ้ามีรายได้หลังจบการศึกษาต่ำกว่า 150,000 บาทต่อปี นักศึกษาไม่ต้องจ่ายเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา แต่ถ้ามีรายได้ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี โดยจะจ่ายตามอัตราเงินเฟ้อซึ่งผูกติดกับภาษีหรือจ่ายผ่านนายจ้างโดยนายจ้างจะหักเงินจากเงินเดือน (3) การชำระเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เมื่อมหาวิทยาลัยบันทึกหมายเลขทะเบียนภาษีของนักศึกษาแล้ว จะต้องแจ้งให้กรมสรรพากรให้ทราบเพื่อบันทึกยอดที่คู่กับหมายเลขทะเบียนภาษีของนักศึกษา ข้อมูลนี้จะอยู่ที่กรมสรรพากร โดยยังไม่มีมีการเรียกเก็บเงินระหว่างที่นักศึกษาเรียนหรือสำเร็จการศึกษาแล้ว แต่ยังมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ชำระหนี้ได้ เมื่อใดก็ตามที่นักศึกษามีรายได้สูงถึงเกณฑ์จึงชำระหนี้เงินกู้

**คำสำคัญ:** กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา, การผิดนัดชำระหนี้

## Abstract

A gushing of money from a lending a lending fund for the past studies There was a problem with the loss of your child's escape fund. Researchers study law bae and scholarship principles were to borrow for education it a waste of money stuff my ball scholarship fund Compacting opinions and Suggestions of the involved with the prosecution's process. My scholarship fund by the researchers, they use a way to study qualitative research, documentary research and survey research. To explore your opinion, escape you scholarship fund which the problem and the reason why you ran away from your scholarship fund, failed miserably, return student loan fund on schedule. The study of the case, the grant fund for The Study of Siam Legal and Advisors Company Limited, which was filed between January – October 2019 Found out that the factors that you escaped from your student loan fund failed to pay off. Is that there's not enough money to pay off the debt, there's no job and no credit for the payments The law, the rules, the performance, and the period of performance of the debtor, the loan fund, for education, has no effect whatsoever. The recommendation to resolve the debtor's debt loan fund. The loan fund wrong. The liquidators should fix the method of repayment of the debtor. The scholarship fund follows the method of payment of loan funds for foreign studies. Older (1) The person who received loan from the student loan



fund can choose the payment in accordance with the status. (2) The payment of the loan fund to me for education students can start late education if you have an income after graduating, over 150,000 baht a year, you don't have to pay your student loans for education, but if you earn more than 150,000 baht a year, it's based on the inflation rate, which is tied to the employer, the employer will deduct the salary. (3) The payment of the loan fund to me for education students when the university was on campus with the student registration number. The IRS must be notified to record to that match student tax registrar. This information will be at the IRS. There will be no charges between students and students a step where they can pay off the debt, whenever they have high income they pay off their loans.

**Keywords:** Education, Default pay off debt

## บทนำ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 ให้เริ่มดำเนินการกองทุนในลักษณะเงินหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ต่อมารัฐบาลได้พิจารณาเห็นความสำคัญของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพในกำลังระหว่างศึกษา

ปัจจุบัน พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2560 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2560 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรี และมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และกฎหมายอื่น เนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคตตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารกองทุนเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2549 ที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 มีการบริหารจัดการและการดำเนินการที่มีข้อจำกัด และไม่สอดคล้องกับนโยบายการผลิตกำลังคนและการพัฒนาประเทศสมควรบูรณาการการบริหารจัดการและการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ให้เป็นเอกภาพอยู่



ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และเพิ่มมาตรการในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กิตติธนา พวงไม้มีง และรสริน โอสถานันต์กุล, 2553)

การศึกษาจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศหากประชาชนในประเทศ ได้รับการศึกษา อย่างเท่าเทียมกันนั้นก็หมายความว่าประเทศได้สร้างทรัพยากรที่มีคุณค่ามหาศาลเพื่อให้รากฐานการ พัฒนาประเทศแข็งแกร่งขึ้น ผู้ปกครองแต่ละครอบครัวหวังเช่นเดียวกันที่จะให้บุตรหลานของตนมีความ เจริญก้าวหน้าในอนาคต จึงมีความประสงค์ให้บุตรหลานของตนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงมีความ จำเป็นต้องกู้ยืมเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลานจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ณัฐวิน อิศวรรณ, 2554)

เมื่อมีการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้น ทำให้มีผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษามีจำนวนมาก โดยจากสถิติการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีผู้กู้ตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบัน (ตุลาคม พ.ศ.2562) จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 5,737,387 ราย และผู้กู้ได้ชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว จำนวน 1,123,712 ราย และอยู่ระหว่างการชำระหนี้ จำนวน 3,626,378 ราย และลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระ หนี้ จำนวน 2,100,000 ราย ประเด็นปัญหาอยู่ที่เมื่อผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้สำเร็จ การศึกษาในระดับต่างๆแล้ว แต่ไม่ได้ติดต่อขอชำระเงินกู้กับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงถือได้ว่าผู้ กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผิดนัดไม่ชำระหนี้ (รายงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา <https://www.studentloan.or.th/th/home> 2562)

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงมีการฟ้องร้องบังคับคดีกับลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จนกลายเป็นคดีจำนวนมาก พนักงานอัยการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนคดีที่ เกิดขึ้น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงมีการประมูลการจัดทำคดีให้กับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา บริษัท โดยทางภาคใต้มี บริษัทสยาม แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการด้าน อรรถคดี ซึ่งได้รับการประมูลคดีจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นจำนวนมาก และต้องทำคดีแต่ละ สำนวนคดีให้แล้วเสร็จ

ดังนั้น ปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้ ของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รวมทั้งศึกษากฎหมายและระเบียบการชำระหนี้กองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของคดีที่บริษัทสยาม แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด ฟ้องร้อง เพื่อแก้ปัญหาการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากฎหมาย ระเบียบการกู้ยืมเงินและการชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นมูลเหตุทำให้ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผิดนัดไม่ชำระหนี้ จากสำนวนคดีบริษัท สยามลี้กัล แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด ซึ่งฟ้องคดีระหว่างเดือนมกราคม-ตุลาคม พ.ศ. 2562



3. เพื่อหาแนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการผิคนัดชำระหนี้ของลูกหนี้ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

### แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม (Loan Funds Theory) เกิดจากการพัฒนาแนวคิดมาจากทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ของสำนักคลาสสิกของ Fisher (พิทูล โค้วสุวรรณ, 2533) หมายความว่า การนำตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับความจริงในระบบเศรษฐกิจ มาใช้ในการวิเคราะห์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยโดยที่แท้จริงนั้นไม่ได้ เกิดจากการออม แต่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปสงค์ต่อเงินกู้ (Demand for Loanable Funds) และอุปทานของเงินให้กู้ (Supply for loanable Funds) ในด้านอุปสงค์ต่อเงินกู้ที่สำคัญ ได้แก่ การลงทุน และการถือเงินไว้เฉยๆ ซึ่งการถือเงินชนิดนี้ อาจจะมีค่าเป็นลบ โดยทั่วไปแล้วผู้กู้มักจะพอใจในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ดังนั้นเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้ จะลาดลงจากซ้ายไปขวามือ กำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ยและแกนนอนแสดงจำนวนเงินที่ขอ แสดงว่า ณ ระดับอัตราดอกเบี้ย ความต้องการเงินก็มีน้อย

ความเป็นมาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 ให้เริ่มดำเนินการกองทุน ในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ต่อมารัฐบาลได้ พิจารณาเห็นความสำคัญของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามากขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามี ฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาดำเนินการให้กู้ยืมตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 โดยให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญและสายอาชีพ) จนถึงระดับปริญญาตรีจึงถือเป็นแหล่งทุนสำคัญที่รัฐบาลให้การสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2547 และเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 คณะรัฐมนตรี มีมติให้ความเห็นชอบในหลักการและแนวทางการปฏิรูปการเงินอุดมศึกษา โดยจัดให้มีกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อ การศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) สำหรับให้เงินกู้ยืมกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (อนุปริญญา- ปริญญาตรี) ทั้งภาคปกติภาคพิเศษ โดยให้สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการ บริหารจัดการกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) โดยเริ่มดำเนินการในปี การศึกษา 2549 เป็นต้นมา นอกจากนี้เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2551 คณะรัฐมนตรียังมีมติเห็นชอบ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอให้ดำเนินงานโครงการกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อ การศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) สำหรับผู้กู้ยืมที่เข้าเรียนชั้นปี ที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา





2551 เป็นต้นไป โดยเน้นสาขาที่เป็นความต้องการหลักและมีความชัดเจนของการผลิตกำลังคนร่วมกับภาคเอกชนเป็นลำดับแรก

แต่อย่างไรก็ตามนับตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้นำระบบการกู้ยืมเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-student loan) ซึ่งเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกู้ยืมเงิน เพื่อปรับเปลี่ยนประสิทธิภาพ ในการกู้ยืมเงินให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายและลดขั้นตอนในการยื่นเรื่องขอกู้ยืมเงินให้นักเรียน นักศึกษาและขั้นตอนของผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูล และการติดตามตรวจสอบข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพ ระหว่างศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินของผู้ปกครอง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติโดยรวมโดยมุ่งหวังว่าผู้กู้ยืมจะสามารถเล่าเรียนได้จนสำเร็จตามหลักสูตรมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมถึงมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียน นักศึกษารุ่นต่อไป (สุภาพวัฒน์ พรหมทอง, 2549)

แนวคิดเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา รัฐบาลของแต่ละประเทศมีบทบาทที่สำคัญต่อการศึกษานานาชาติไม่ว่าจะเป็นการเข้าไปดำเนินการจัดการศึกษาเอง หรือการจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนการศึกษาในระดับต่างๆ ผ่านระบบการเงินเพื่อการศึกษา คำถามที่เกิดขึ้นคือ ทำไมรัฐบาลจำเป็นต้องเข้าไปแทรกแซงระบบการศึกษาของประเทศ และหากมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปแทรกแซงแล้วรูปแบบหรือวิธีการในการแทรกแซงที่เหมาะสมที่สุดควรจะเป็นอย่างไรเหตุผลที่ภาครัฐจำเป็นต้องเข้าไปแทรกแซงตลาดการศึกษาเกี่ยวข้องกับประเด็นหลัก 2 ประการได้แก่ ด้านประสิทธิภาพและความเป็นธรรม

เนื่องจากอาจมีประชาชนบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมในระบบการศึกษาได้เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีสาเหตุที่รัฐไม่สามารถให้กลไกตลาดจัดการศึกษาได้โดยลำพังเกิดจากปัญหาความไม่สมบูรณ์ของตลาดทุน (Imperfection of Capital Market) ความไม่สมบูรณ์ของตลาดทุนเกิดจากลักษณะเฉพาะของการลงทุนด้านการศึกษาที่สำคัญ 2 ประการ

ประการแรก การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง นักศึกษาลงทุนจ่ายค่าเล่าเรียนไปโดยที่ยังไม่แน่ใจว่าจะได้รับอะไรจากการศึกษาและอาจไม่แน่ใจว่าจะเรียนจบหรือไม่ หรือเมื่อจบการศึกษาแล้วจะสามารถหางานทำได้หรือไม่จะได้รับผลตอบแทนคุ้มค่างบที่ลงทุนไปหรือไม่

ประการที่สอง ด้วยเหตุผล คือ การลงทุนด้านการศึกษาไม่สามารถใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน (Collateralization) ได้หากเกิดความผิดพลาดหรือความล้มเหลวของการลงทุน เช่น กรณีที่นักศึกษาเรียนไม่จบก็ไม่สามารถนำ “นักศึกษา” ผู้นั้นแปลงไปเป็นสินทรัพย์อื่นได้



จากลักษณะเฉพาะดังกล่าวทำให้ภาคเอกชนไม่สามารถปล่อยกู้เพื่อการลงทุนทางการศึกษาได้ หรือหากจะปล่อยกู้ก็ต้องคิดอัตราดอกเบี้ยที่สูงมาก ความไม่สมบูรณ์ของตลาดทุนดังกล่าวส่งผลให้เยาวชนจากครอบครัวรายได้ต่ำ อาจถูกตัดโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากไม่มีทุนทรัพย์มาจ่ายค่าเล่าเรียน รัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามาแทรกแซงตลาดการศึกษาเพื่อให้ผู้ที่มาจากครัวเรือนรายได้น้อยไม่ถูกตัดโอกาสทางการศึกษา เช่น การให้กู้ยืมค่าเล่าเรียนแก่ผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น (สำนักงานประมาณของรัฐบาล, 2559)

### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ เป็นรูปแบบการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาและวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เกี่ยวข้องกับผู้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาซึ่งเป็นจำเลยในสำนวนคดีของบริษัทสยาม ลีกลแอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด จำนวน 230 คน และกลุ่มผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับคดีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 30 คน ได้แก่ ทนายความ จำนวน 20 คน พนักงานอัยการ 5 คน ผู้พิพากษา จำนวน 5 คน

### ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเอกสาร ได้แก่ กฎหมาย และระเบียบวิธีการกู้ยืมเงินและการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากการศึกษา พบว่า กฎหมายเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทยในอดีตประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารกองทุนเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2549 ที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 แต่เมื่อใช้บังคับมาระยะหนึ่ง พบว่ามีปัญหาการบริหารจัดการและการดาเนินการที่มีข้อจำกัด และไม่สอดคล้องกับนโยบายการผลิตกำลังคนและการพัฒนาประเทศ จึงมีการตราพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ขึ้นมาใหม่ เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการและการดำเนินการให้เป็นเอกภาพอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และเพิ่มมาตรการในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 มาตรา 44 วรรคหนึ่งกำหนดให้ผู้กู้ยืมเงิน เมื่อสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้ว มีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้รับไปตามสัญญากู้ยืมเงินคืนให้กองทุน ตามจำนวน ระยะเวลา และวิธีการที่กองทุนแจ้งให้ทราบ

นอกจากนี้คณะกรรมการอาจกำหนดให้เริ่มคิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กู้ยืมเงินนับแต่เวลาใดภายหลังจากสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วก็ได้ แต่อัตราดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดที่คิด ณ วันทำสัญญา ต้องไม่เกินอัตราร้อยละเจ็ดจุดห้าต่อปี และห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยทบต้น



แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ก็ยังมีได้ออกข้อบังคับระเบียบ หรือประกาศอื่นใดตามมาตรา 44 เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 เพิ่งประกาศใช้บังคับได้ไม่นานนัก โดยที่มาตรา 64 กำหนดให้นำข้อบังคับระเบียบ และได้มีประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารกองทุนเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2549 ที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2560 ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ออกมาใช้บังคับใหม่

ดังนั้น การชำระเงินกู้ยืมคืนกองทุนของผู้กู้ยืม จึงต้องอาศัยระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการชำระเงินกู้ยืมคืนกองทุน พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 โดยข้อ 5 ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดคืนให้กองทุน ในอัตราร้อยละ 1 ต่อปีภายหลังจากวันที่ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาหรือมีคำสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา

ระเบียบ ข้อ 6 แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการชำระเงินกู้ยืมคืนกองทุน พ.ศ. 2542 ยังกำหนดให้ผู้กู้ยืมต้องชำระหนี้เงินกู้ยืมพร้อมดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดคืนให้แก่กองทุนให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 15 ปี นับแต่วันที่ต้องเริ่มชำระหนี้และในกรณีผู้กู้ยืมพ้นสภาพการเป็นนักเรียนนักศึกษา ก่อนที่จะจบภาคการศึกษาให้นับระยะเวลาปลอดหนี้โดยอนุโลมเหมือนจบภาคการศึกษาของปีนั้น และให้ผู้กู้ยืมเริ่มชำระหนี้งวดแรกในวันที่ 5 กรกฎาคม หลังจากครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี เช่นกัน

นอกจากนี้ ข้อ 10 แห่งระเบียบดังกล่าว ยังกำหนดให้ผู้กู้ยืมที่มีความประสงค์จะขอชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้หรือก่อนครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี สามารถชำระคืนได้โดยไม่เสียดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดอย่างไรก็ตาม ข้อ 7 แห่งระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้กู้ยืมเลือกผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือน หรือผ่อนชำระเป็นรายปีได้ โดยจำนวนเงินต้นที่ต้องชำระเป็นรายเดือนรวมตลอดปี หรือจำนวนเงินต้นที่ชำระเป็นรายปีนั้น มีอัตราต่ำสุดร้อยละ 1.5 ในปีแรก และสูงสุดในอัตราร้อยละ 13.0 ในปีที่ 15 การชำระดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว หากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหนึ่งปีของธนาคารออมสินต่ำกว่าร้อยละ 1 ต่อปี ให้ผู้กู้ยืมชำระดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดตามอัตรานั้นและให้ผู้กู้ยืมชำระหนี้งวดแรกหลักจากครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี และชำระหนี้งวดต่อไปภายในวันที่ 5 กรกฎาคม โดยให้ถือว่า วันที่ 5 กรกฎาคม เป็นวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ หากวันดังกล่าวตรงกับวันหยุดทำการของธนาคารให้นับวันเปิดทำการถัดไปเป็นวันที่ครบกำหนดชำระหนี้โดยการชำระหนี้คืนงวดแรก ให้ผู้กู้ยืมชำระคืนเฉพาะเงินต้น สำหรับงวดต่อไป ให้ชำระเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใด การคิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดให้เริ่มคิดตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระหนี้ของเงินต้นที่เหลือหลังจากชำระงวด





แรกแล้ว โดย มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้ ผู้กู้ยืมที่ชำระเงินคืนก่อนสำเร็จการศึกษา หรือผู้กู้ยืมเงินที่บอกเลิกสัญญาการกู้ยืมเงินเป็นหนังสือต่อ กองทุนก่อนสำเร็จการศึกษา มีหน้าที่ต้องชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้รับไปทั้งหมดคืนให้แก่กองทุน ภายในสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้แจ้งบอกเลิกการกู้ยืมเงิน นอกจากนี้ มาตรา 48 แห่ง พระราชบัญญัติดังกล่าว ยังกำหนดให้กองทุนอาจบอกเลิกสัญญาการกู้ยืมเงินของผู้กู้ยืมเงินได้ ในกรณีที่ ปรากฏในภายหลังว่า ผู้กู้ยืมเงินไม่มีสิทธิขอกู้ยืมเงิน ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ หรือแจ้ง ข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญแห่งการกู้ยืมเงินจากกองทุน และในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตาม สัญญาการกู้ยืมเงิน หรือข้อตกลงที่ให้ไว้แก่กองทุน โดยผู้กู้ยืมเงินที่ถูกบอกเลิกสัญญาการกู้ยืมเงินตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้รับไปทั้งหมดคืนให้แก่กองทุนภายในสามสิบวัน นับแต่วัน ถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการบอกเลิกสัญญา

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการชำระหนี้เงินกู้ยืมคืนกองทุน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 ข้อ 11 ข้อ 12 ยังกำหนดให้ผู้กู้ยืมที่บอกเลิกสัญญา จะต้อง ชำระหนี้คืนกองทุนภายใน 30 วัน โดยไม่เสียดอกเบี้ย หากเกินระยะเวลาดังกล่าว ให้คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือน ของเงินต้นที่ค้างชำระกรณีค้างชำระไม่เกิน 12 เดือน และร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของเงินต้นที่ค้าง ชำระกรณีค้างชำระเกิน 12 เดือน จะเห็นได้ว่า มาตรา 47 และมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประกอบข้อ 12 แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วย การชำระหนี้เงินกู้ยืมคืนกองทุน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 กำหนดให้นักเรียนหรือนัก ศึกษาผู้ได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจากกองทุน ซึ่งมีสถานะเป็นผู้กู้ยืมเงิน ต้องชำระหนี้เงินกู้ยืมที่ได้รับไป ทั้งหมดคืนให้แก่กองทุนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้กู้ยืมเงินบอกเลิกสัญญา หรือชำระคืนก่อนสำเร็จ การศึกษา หรือถูกกองทุนบอกเลิกสัญญา

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา เช่น ออก กลางคัน ถูกลงทะเบียนให้พ้นสภาพนักศึกษา เป็นต้น กฎหมายให้สิทธิผู้กู้ยืมเงินได้รับสิทธิปลอดหนี้ 2 ปี และสิทธิในการชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาคืนกองทุน สูงสุด 15 ปี รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 17 ปี แต่ใน ส่วนของผู้กู้ยืมเงินที่ไม่ประสงค์จะกู้ยืมเงินต่อ หรือผู้กู้ยืมเงินที่บอกเลิกสัญญากับกองทุน หรือกองทุนบอก เลิกสัญญาในกรณีที่พบภายหลังว่า ผู้กู้ยืมไม่มีสิทธิปกปิดข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการกู้ยืม หรือไม่ ปฏิบัติตามสัญญานั้น กฎหมายกลับกำหนดให้ผู้กู้ยืมเงินส่วนนี้ ต้องชำระหนี้คืนกองทุนทั้งหมดภายใน 30 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่แจ้งบอกเลิกการกู้ยืมต่อกองทุน หรือนับแต่วันถัดจากวันที่กองทุนแจ้งการบอก เลิกสัญญา (ปัจจุบันคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีประกาศคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการชำระหนี้คืนกองทุนสำหรับโครงการ ส่งเสริมพัฒนามนุษย์เพื่อรองรับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายและ 3 โครงการพื้นฐาน ฝ่ายกองทุนให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา (กยศ.) พ.ศ.2563)



2. ผลการสัมภาษณ์ ความเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์การทำคตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 30 คน ได้แก่ หนายความ พนักงานอัยการ ผู้พิพากษา ดังนี้

ตารางที่ 1 ความเห็นผู้มีประสบการณ์ด้านคตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการดำเนินคตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในรูปแบบปัจจุบัน	30	-
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการดำเนินคตกับผู้ค้ำประกันสัญญาเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	30	-
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการบังคับคตกับลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	30	-
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการบังคับคตกับผู้ค้ำประกันเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	20	10
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการหักเงินเดือนลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	20	10
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการขยายระยะเวลาให้ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาชำระหนี้ หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว 5 ปี	10	20
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการแก้ไขวิธีการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษา	5	25
8. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ การบังคับคตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษา	10	20
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่ากฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การทำสัญญากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาปัจจุบัน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัด	-	30
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่ากำหนดระยะเวลาให้ชำระหนี้ภายใน 1 ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้	10	20
11. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าปัญหาการมีงานทำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้	28	2
12. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าการขาดการประสานงานระหว่างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับลูกหนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัด	8	22

จากตารางที่ 1 เห็นว่า ผู้มีประสบการณ์ด้านคตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เห็นด้วยกับการดำเนินคตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในรูปแบบปัจจุบัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วยกับการดำเนินคตกับผู้ค้ำประกันสัญญาเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วยกับการบังคับคตกับลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ



100 และเห็นด้วยกับการบังคับคดีกับผู้ค้ำประกันเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และไม่เห็นด้วย จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 33.33 เห็นด้วยกับการหักเงินเดือนลูกหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และไม่เห็นด้วย จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 33.33 เห็นด้วยกับการขยายระยะเวลาให้ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาชำระหนี้หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว 5 ปี จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่เห็นด้วย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 เห็นด้วยกับการแก้ไขวิธีการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และไม่เห็นด้วย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ไม่เห็นด้วยว่ากฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การทำสัญญากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาปัจจุบัน ทุกคนเห็นว่าไม่ได้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วยกับกำหนดระยะเวลาให้ชำระหนี้ภายใน 1 ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่เห็นด้วยจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 เห็นด้วยว่าปัญหาการมีงานทำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน 28 คิดเป็นร้อยละ 93.33 และไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 และเห็นด้วยกับการประสานงานระหว่างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับลูกหนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัดจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.66 และไม่เห็นด้วยจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33

สรุป ความเห็นของผู้มีประสบการณ์ด้านคดีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิดนัดของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และเห็นว่าการดำเนินคดีต่อลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษานั้นเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย และความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาการมีงานทำของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้

3. ผลการสัมภาษณ์จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสำนวนคดีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของบริษัทสยาม แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด เป็นคดีที่ฟ้องระหว่างเดือนมกราคม – ตุลาคม พ.ศ.2562 จำนวน 230 ราย ดังนี้

**ตารางที่ 2** ปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผิดนัดชำระหนี้ จากการสัมภาษณ์ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัจจัยที่ทำให้ลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา	จำนวน (คน)
ยังไม่ประกอบอาชีพ	52
รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย	170
ไม่ทราบข้อมูลติดต่อขอชำระหนี้	8
ตั้งใจไม่ชำระหนี้/หลีกเลี่ยงไม่ขอชำระหนี้	0



จากตารางที่ 2 เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผัดผ่อนไม่ชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจากสำนวนคดีของบริษัท สยามลี้กัล แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด จำนวน 230 คดี ซึ่งดำเนินการฟ้องคดีระหว่างเดือนมกราคม - ตุลาคม พ.ศ.2562 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผัดผ่อนชำระหนี้ มากที่สุดคือลูกหนี้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จำนวน 170 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.91 รองลงมา คือ ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ไม่มีงานทำหรือยังไม่ประกอบอาชีพ จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.60 และลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่ทราบข้อมูลการชำระหนี้ จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.47 ตามลำดับ และพบว่าไม่ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายได้คงเหลือไม่ชำระหนี้

สรุป ข้อมูลที่ได้จากลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ไม่มีลูกหนี้รายเจตนาที่จะไม่ชำระหนี้คืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แต่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่มาจากปัญหาไม่มีรายได้ไม่เพียงพอรายจ่าย และยังไม่มียานทำ ตามลำดับ

### ข้อเสนอแนะ

การแก้ปัญหาลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผัดผ่อนชำระหนี้ ได้แก่

1. ควรแก้ไขประกาศคณะกรรมการกองทุนเกี่ยวกับระยะเวลาการชำระเงินคืนของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นให้ชำระภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 5 ปี
2. ควรมีการประนีประนอมก่อนฟ้องคดีระหว่างลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยดำเนินการเป็นระยะๆ เพื่อผ่อนคลายการฟ้องคดี
3. ควรมีระบบการตรวจสอบรายได้ของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ ของลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

### เอกสารอ้างอิง

กิตธนา พวงไม่มี และ รสริน โอสถานันต์กุล. (2551). พฤติกรรมของลูกหนี้ในการชำระหนี้คืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของบมจ.ธนาคารกรุงไทย สังกัด สำนักงานเขตเชียงใหม่ 3 จังหวัดเชียงใหม่. จังหวัดเชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัฐวิน อัครภูวดล. (2554). ปัญหาการใช้คืนเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541. จังหวัดเชียงใหม่ : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

พิกุล โค้วสุวรรณ, (2533). ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รายงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา <https://www.studentloan.or.th/th/home> 2562

สำนักงานประมาณของรัฐบาล. (2559). กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.). กรุงเทพฯ : สำนักประมาณของรัฐบาล สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.



สุญาวัฒน์ พรหมทอง. (2549). ปัญหาเกี่ยวกับการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา: ศึกษากรณีการศึกษา  
ระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ น.ม.(นิติศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย  
รามคำแหง.